

แนวปฏิสัมพันธ์และยุทธศาสตร์ความร่วมมือของไทย ต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกและไต้หวัน

01 ภาพรวมการพัฒนาจีนจนถึงปัจจุบัน

การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน (ส.ป.จ.จีน) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2492 (ค.ศ. 1949) โดยระยะแรกของการก่อตั้งประเทศ แนวทางการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไปในลักษณะการคล้ำก่อนหันข้ามหัวซึ่งเป็น การคล้ำหินเพื่อก้าวเดินไปข้างหน้าเรื่อย ๆ ที่มีทั้งการทำผิดและการทำถูกจนพบกับความสำเร็จ รวมถึงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ในปี พ.ศ. 2544 ส่งผลให้การค้าของจีนมีอัตราการเติบโตขยายตัวถึงร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ทั้งนี้ หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน อัตราการเติบโตทางการค้ามีแนวโน้มลดลงจากหลายปัจจัย เช่น วิกฤตการณ์การเงินโลก ภัยธรรมชาติ สงครามการค้ากับสหรัฐอเมริกา โรคระบาด เป็นต้น

02 ข้อมูลสถิติการเปรียบเทียบระหว่างจีน-ไทยในมิติต่างๆ

- พื้นที่มีขนาด 19 เท่าของไทย
- ประชากรมีจำนวน 20 เท่าของไทย
- GDP มีมูลค่า 36 เท่าของไทย
- GDP ต่อหัว มีมูลค่า 1.8 เท่าของไทย
- การค้าระหว่างประเทศ มีมูลค่า 11 เท่าของไทย
- ความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ
 1. จีนเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของไทย โดยไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 12 ของจีน ประมาณ 1 ใน 5 ของมูลค่าการค้าของไทย
 2. จีนเป็นนักลงทุนอันดับ 1 จำนวนร้อยละ 24 ของมูลค่าของการส่งเสริม
 3. จีนเป็นนักท่องเที่ยวอันดับ 1 จำนวนร้อยละ 28 ช่วงก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19
 4. จำนวนเมืองพี่เมืองน้อง 44 คู่ และเมืองคู่มิตร 12 คู่

03 ยุทธศาสตร์/ข้อริเริ่มที่สำคัญของจีน

- Belt and Road Initiative (BRI)
- International Land-Sea Trade Corridor (ILSTC)
- Greater Bay Area (GBA)
- Yangtze River Delta (YRD)
- Global Development Initiative (GDI)
- Global Security Initiative (GSI)
- Global Civilization Initiative (GCI)

04 แผนความร่วมมือของจีนที่เกี่ยวข้องกับการกิจ อว.

- แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ไทย-จีน ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2565 - 2569)
- แผนความร่วมมือว่าด้วยการร่วมกันส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ 21
- คณะกรรมการร่วมว่าด้วยการค้า การลงทุนและความร่วมมือ เศรษฐกิจไทย-จีน

05 นโยบาย "จีนเดียว"

- เป็นนโยบายที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ 2758 เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2514 ให้การรับรองสาธารณรัฐประชาชนจีน และผู้แทนของประเทศในฐานะผู้แทนจีนชอบธรรมเพียงหนึ่งเดียวของจีนต่อสหประชาชาติ ซึ่งไทยรับรองในข้อมติดังกล่าว
- ภายใต้หลักการ ไทยสามารถติดต่อและมีความร่วมมือกับไต้หวันในการแลกเปลี่ยนการเยือน ส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น ด้านการแพทย์ การเกษตร การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของไทย

06 แนวปฏิบัติในการมีปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือใน ประเด็นไต้หวัน

การรับรองรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าเป็นรัฐบาลอันชอบด้วยกฎหมายเพียงรัฐบาลเดียวตามที่มีปรากฏในแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-จีน เมื่อปี พ.ศ. 2518 โดยไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีนภายใต้นโยบายของไทยว่าด้วยจีนเดียว การติดต่อประสานงานความร่วมมือต่างๆ จึงมุ่งเน้นความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน วิชาการและวัฒนธรรม ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ สำหรับหน่วยงานของประเทศไทยที่ดำเนินงานในลักษณะสถานกงสุลใหญ่ที่ไต้หวันคือ สำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย (ไทเป) เช่นเดียวกับหน่วยงานของไต้หวันที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ คือ สำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเป

07 ความเป็นมาของไต้หวัน

ไต้หวันมีภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ มาอย่างยาวนานตั้งแต่การอพยพของชาวจีนจากแผ่นดินใหญ่ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานร่วมกับชนพื้นเมืองเดิมของไต้หวันเมื่อ 500 ปีก่อนคริสต์ศักราช การยกระดับฐานะไต้หวันเป็นจังหวัดภายใต้การปกครองของราชวงศ์ชิงของจีน เมื่อปี ค.ศ. 1680 การเข้ามามีบทบาทของญี่ปุ่นในช่วงสงครามจีน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 1 ในช่วง ค.ศ. 1895-1945 ไปจนถึงการกลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของจีน เมื่อปี ค.ศ. 1945 และการสถาปนานครไทเปของไต้หวันโดยรัฐบาลเจียง ไค เช็ก เมื่อปี ค.ศ. 1949

08 ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยกับไต้หวัน

- ปัจจุบันไต้หวันมีมหาวิทยาลัยจำนวน 148 แห่ง แบ่งเป็น
 - สถาบันจัดการเรียนการสอนหลากหลายสาขา (General University) จำนวน 28 แห่ง (รัฐจำนวน 32 แห่ง และเอกชนจำนวน 36 แห่ง)
 - สถาบันจัดการเรียนการสอนเฉพาะทาง (Technical University & College) จำนวน 80 แห่ง (รัฐจำนวน 15 แห่ง และเอกชนจำนวน 65 แห่ง)
- นักเรียน/นักศึกษาไทยเข้าศึกษาในไต้หวัน 4,047 คน (สถิติในปี พ.ศ. 2565) แบ่งเป็นประเภทการศึกษา ดังนี้
 - ศึกษาด้านภาษาละติน จำนวน 2,224 คน
 - ศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก จำนวน 1,823 คน
- มหาวิทยาลัยของไทยกับไต้หวันมีความร่วมมือผ่านการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) และการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา

09 จุดแข็งไต้หวันด้านการศึกษา

- ความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง
- ความเป็นมาตรฐานสากลของหลักสูตรการเรียนการสอน
- การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัด เนื่องจากมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยที่มี MOU ร่วมกัน
- การใช้ระบบ Active Learning ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบตนเอง
- ความปลอดภัยของสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมในไต้หวัน

